

IV. SEMNAL

ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE CONȘTIENTIZARE A AUTISMULUI 2 APRILIE 2017

Ziua de 2 aprilie a fost declarată de către Adunarea Generală a Națiunilor Unite, drept Ziua internațională de conștientizare a autismului, prin rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/62/139, din 9 septembrie 1989. S-a ales această zi, dar și toată luna aprilie a fiecărui an pentru a atrage atenția asupra necesității de a îmbunătăți calitatea vieții persoanelor cu autism.

Stigmatizarea și discriminarea persoanelor diferite din punct de vedere neurologic sunt mentalități care împiedică diagnosticarea și terapia de care au nevoie persoanele cu autism. Această zi are menirea de a semnaliza opiniei publice importanța acceptării și ajutorării de către societate a persoanelor cu autism, dar și necesitatea ca părinții copiilor cu autism să cunoască pașii de diagnosticare a acestei afecțiuni și modalitățile de abordare a unor terapii.

În 2008, a intrat în vigoare Convenția ONU cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Scopul Convenției este de a promova și de a proteja drepturile universale și libertățile fundamentale pentru toate persoanele cu dizabilități, precum și respectul pentru demnitatea acestora. Convenția este un instrument solid pentru promovarea unei societăți incluzive și empatică în care toți copiii și adulții cu autism să poată avea parte de o viață împlinită.

Cu ocazia zilei internaționale de conștientizare a autismului, Institutul Român pentru Drepturile Omului a organizat o masă rotundă în colaborare cu catedra UNESCO pentru drepturile omului, democrație, pace și toleranță, Universitatea de Nord din Baia Mare și cu Asociația pentru Națiunile Unite din România. Tema mesei rotunde a fost chiar cea propusă în acest an de către ONU: „Autonomie și viață independentă pentru cei cu autism”.

În deschiderea mesei rotunde s-a comunicat participanților mesajul Secretarului General ONU, António Guterres, un îndemn la empatie și toleranță, dar mai ales la acțiuni concrete pentru schimbarea mentalităților:

„Așa cum indică și Convenția Națiunilor Unite pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, capacitatea juridică și recunoașterea în fața legii sunt drepturi inerente de care trebuie să se bucure persoanele cu autism în mod egal cu ceilalți membri ai societății.

În exercitarea acestor drepturi și a libertății lor de a face propriile alegeri, trebuie să ne asigurăm că le punem la dispoziție persoanelor cu autism facilitățile și sprijinul necesar. Având acces la sprijinul de care au nevoie, ei vor putea lua deciziile majore privind viața lor, vor decide unde și cu cine să locuiască, dacă să se căsătorească și să întemeieze o familie, ce tip de muncă doresc să presteze și cum să își gestioneze finanțele personale.

Atunci când se bucură de șanse egale pentru auto-determinare și autonomie, persoanele cu autism vor putea avea un impact pozitiv asupra viitorului nostru comun”

În cadrul mesei rotunde s-a vorbit despre misiunea dificilă ce le revine părinților cu copii care suferă de autism, precizându-se că autismul durează pe tot parcursul vieții, fiind o stare neurologică prezentă încă din copilărie, indiferent de sexul copilului, de rasa lui sau de statutul economico-social al familiei respective. Termenul de „spectru al autismului” se referă la o vastă serie de caracteristici ale acestei afecțiuni care se poate manifesta foarte diferit. Dar indiferent unde se situează în acest spectru persoana care suferă de autism, acesteia trebuie să i se ofere dreptul la șanse egale și la participarea efectivă și deplină în societate.

S-a mai subliniat că autismul este caracterizat prin interacțiuni sociale unice, modalități non-standard de învățare, interes exagerat și exclusiv manifestat pentru anumite subiecte specifice, inclinația spre o anumită rutină, dificultăți de comunicare și modalități personale de procesare a informației senzoriale.

Rata autismului în toate regiunile de pe glob este destul de ridicată, iar lipsa de înțelegere adec-

vată a acestei afecțiuni are un impact uriaș asupra persoanelor cu autism, a familiilor acestora și a comunităților în care trăiesc.

Reprezentanții IRDO au precizat că cele mai recente estimări arată că la nivel mondial, autismul afectează un copil din 100. În România există aproximativ 30 mii de adulți și aproximativ 20 mii de copii cu autism.

Boala este o tulburare care are efecte asupra comunicării, comportamentului și relațiilor cu cei din jur. Tulburările de spectru autist sunt complexe și pot afecta creierul în moduri diferite.

S-au analizat bune practici și s-au dezbătut propuneri cu privire la modalități prin care persoanele cu dizabilități pot deveni independente și autonome. Un exemplu de implicare și generozitate este oferit de către Asociația Help Autism care a inițiat ștafeta binelui prin implicarea în evenimente sportive anuale. Ștafeta este predată de Asociație la fiecare eveniment sportiv. În acest an va avea loc Bucharest International Marathon, în cadrul căruia alergători voluntari vor strânge sume de bani care vor sprijini susținerea unor servicii de diagnostic și terapie pentru copiii cu autism.

Participanții au subliniat importanța Convenției ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, evidențiind articolul 12 al Convenției prin care se prevede ca persoanele cu dizabilități să poată avea „capacitate juridică în mod egal cu ceilalți și în toate aspectele vieții”. S-a dezbătut cum se pot înlătura anumite bariere care totuși există cu privire la autonomia deplină a persoanelor cu autism, bariere care îngreunează incluziunea socială a acestor persoane. S-a subliniat faptul că în România, încă nu există o infrastructură de servicii și intervenții specializate care să ajute aceste persoane să-și crească abilitățile pentru a fi autonome și nu există nici disponibilitatea alocării fondurilor necesare dezvoltării acestor servicii. Cu toate că există o lege a învățământului incluzivă, care promovează accesul neîngrădit la educație al tuturor persoanelor, copiii și tinerii cu

autism încă au acces limitat la învățământul de masă.

Să aprindem împreună lumina albastră pentru autism

Participanții la masa rotundă au menționat importanța campaniei internaționale de amploare „Să luminăm în albastru”, trecând în revistă principalele activități ale acestei campanii din țară și din străinătate.

De asemenea, în acest an și Ministerul Sănătății susține, prin Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog și Comisia de psihiatrie pediatrică, lansarea Campaniei de conștientizare „Luminează în albastru”.

Campania conține un clip video care transmite mesaje de informare și sensibilizare a opiniei publice cu privire la problematica copiilor diagnosticați cu tulburări de spectru autist, ca de exemplu: „Integrarea înseamnă acceptare și respectarea diferențelor”, „Toți suntem unici și diferiți și asta merită să fie sărbătorit” și „Luminează în albastru, pentru o mai bună înțelegere și acceptare”. Materialul publicitar subliniază importanța campaniilor de informare pentru facilitarea accesului persoanelor care suferă de autism la servicii de sănătate mintală complexe și pentru îmbunătățirea calității vieții acestor persoane prin integrarea lor în societate.

Conform Strategiei naționale pentru sănătatea mintală a copilului și adolescentului 2016-2020, sănătatea mintală a copiilor și adolescenților reprezintă o prioritate la nivel european, datorită incidenței crescute a tulburărilor de sănătate mintală și a consecințelor determinate de faptul că nu au fost depistate la timp aceste tulburări. Unul din cinci copii suferă de o problemă emoțională de dezvoltare sau comportamentală iar unul din opt copii are o tulburare mintală diagnosticată clinic.

În încheierea mesei rotunde a fost prezentat și distribuit participanților volumul IRDO „Evoluția protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități în România”.

Marius Mocanu

ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII 7 APRILIE 2017

Ziua Mondială a Sănătății, instituită în 1948, când a fost întemeiată Organizația Mondială a Sănătății (OMS), se celebrează în fiecare an, la 7 aprilie, cu scopul de a se atrage atenția asupra unor probleme prioritare, de maximă importanță pentru sănătatea publică și de a se lansa programe sau proiecte pe termen lung. Ea reprezintă o oportunitate pentru locuitorii din orice comunitate de a se implica în activități care pot duce la o stare de sănătate mai bună și de a se concentra asupra unei probleme majore de sănătate publică la nivel global.

Tema din acest an a Zilei Mondiale a Sănătății a fost depresia. În acest sens a fost organizată campania „Depresia: să stăm de vorbă”, care vizează eliminarea stigmatizării și conștientizarea importanței apelării la ajutor specializat de către persoanele afectate de depresie. Conform Organizației Mondiale a Sănătății, mai mult de 300 de milioane de oameni suferă de depresie, iar în ultimii ani s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului acestora.

Depresia afectează oameni de toate vârstele, din toate categoriile socio-profesionale, în toate țările. Aceasta provoacă suferință mentală și afectează capacitatea oamenilor de a efectua chiar și cele mai simple sarcini de zi cu zi, uneori cu consecințe devastatoare asupra relațiilor cu familia și prietenii, precum și capacitatea de a-și câștiga existența. În cele mai grave cazuri, depresia poate duce la sinucidere. Astăzi depresia este a doua cauză de deces în rândul tinerilor în vârstă de 15-29 de ani.

Cu ocazia Zilei Mondiale a Sănătății, Institutul Român pentru Drepturile Omului, în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANUROM), și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu”, a organizat vineri, 7 aprilie, o masă rotundă cu tema „O stare bună de sănătate prelungește viața”, cu scopul să conștientizeze populația cu privire la beneficiile depistării în timp util a tulburărilor depresive, precum și necesitatea depășirii barierelor care blochează accesul la ajutorul de specialitate. Logo-ul propus

de OMS evidențiază că depresia este un fenomen reversibil, iar anturajul poate avea un rol deosebit în completarea ajutorului sosit din partea medicului și psihologului.

În lucrările prezentate s-a subliniat faptul că la nivel mondial există mai mult de 300 de milioane de persoane afectate, iar în România prevalența este de circa 5% din totalul populației (931.000 cazuri). Datele statistice sunt doar orientative, deoarece o multitudine de cazuri rămân nediagnosticate, fie datorită lipsei de cunoștințe cu privire la simptomatologia de debut a bolii (stare de tristețe persistentă, pierderea interesului), fie neprezentării la medic din considerente subiective. Deși depresia poate fi tratată, ea reprezintă, încă, o povară personală, socială și economică majoră pentru sistemele de sănătate din întreaga lume, având în vedere că există o proporție mare a persoanelor care nu urmează un tratament, care poate fi eficient și accesibil din punct de vedere financiar. La nivel mondial, mai puțin de 50% din populația afectată de depresie primește un tratament corespunzător.

Dezbaterile care au avut loc pe marginea lucrărilor prezentate, au evidențiat că programele de prevenție și informarea constantă pot fi eficiente în reducerea ratei depresiei, alături de programele organizate la nivel de comunitate, în școli, astfel încât să transmită modele de gândire pozitivă, în rândul tinerilor, adolescenților și persoanelor care pot fi vulnerabile în fața depresiei. Depresia poate să apară în urma unor interacțiuni complexe dintre factori de ordin social, psihologic și biologic. Persoanele care au trecut prin experiențe traumatizante sau triste sunt predispuse la depresie. La rândul ei, depresia poate să agraveze o anumită stare sau situație personală de viață.

La manifestare au participat cercetători, experți, cadre universitare, cadre medicale, reprezentanți ai unor organizații guvernamentale și neguvernamentale cu preocupări în domeniu, doctoranzi și masteranzi.

Olivia Florescu

PREȘEDINȚIA ROMÂNĂ A CONSILIULUI UE 2019 – ÎMPREUNĂ PENTRU CONSOLIDAREA PROIECTULUI EUROPEAN

În data de 3 mai 2017, Ministerul Afacerilor Externe a organizat la Camera Deputaților dezbaterile publice pe tema „Președinția română a Consiliului UE 2019 – Împreună pentru consolidarea proiectului european”, în cadrul acesteia fiind prezentat stadiul în care se află România în procesul de pregătire a Președinției Consiliului UE, sarcină care va reveni țării noastre în primul semestru al anului 2019. Pentru pregătirea acestui eveniment, care va presupune atât provocări cât și oportunități va fi necesară o implicare activă a societății civile, a mediului academic, partenerilor sociali și mediului de afaceri.

Manifestarea, organizată în coordonarea ministrului delegat pentru Afaceri Europene, i-a avut printre invitați pe președintele Senatului, ministrul Afacerilor Externe, ministrul pentru Afaceri Europene, precum și reprezentanți ai sectorului privat, ai societății civile și ai mediului academic. Oamenii politici au dialogat, de asemenea, cu reputați jurnaliști, formatori de opinie și reprezentanți ai corpului diplomatic.

Consiliul Național de Pregătire și Exercițiu a Președinției României la Consiliul UE este organismul interministerial care va asigura și va coordona, sub conducerea Prim-ministrului României, orientarea strategică a programului de pregătire. Pregătirea preluării de către România a Președinției Consiliului UE, care se va exercita la sediul instituțiilor europene, precum și în România, revine Unității de Pregătire a Președinției Consiliului UE, departament care funcționează, în cadrul MAE, în coordonarea ministrului delegat pentru Afaceri Europene.

Președinția Consiliului UE conduce negocierile a sute de dosare legislative, organizează peste 250 de întâlniri cu Parlamentul European și alte întâlniri formale la toate nivelurile. Conform uzanțelor, pe perioada mandatului său, Președinția Consiliului UE va organiza în România circa 200 de evenimente, posibile Summit-uri, reuniuni informale ale Consiliului UE, întâlniri ale înalților funcționari și ale experților din statele membre UE, conferințe și seminarii.

În cadrul dezbaterii s-a subliniat faptul că administrația publică trebuie să fie foarte bine pregătită pentru îndeplinirea obiectivelor stabi-

lite de țara noastră pe durata deținerii președinției Consiliului UE. Deținerea Președinției va oferi României prilejul de a contribui la proiectul european, într-o perioadă critică, în care Uniunea trebuie să își redefinească prioritățile, fiind confruntată cu probleme complexe precum migrația, terorismul, Brexit-ul, dar și cu unele dificultăți sub aspect economic.

Deținerea Președinției Consiliului UE va poziționa România în centrul mecanismului decizional european. Țara noastră va avea rolul dificil de mediere și coagulare a unei poziții comune adoptată de statele membre, de a promova interesele Consiliului în Comisie și în Parlamentul European dar și de a acționa ca o punte de legătură între puncte de vedere de multe ori divergente, astfel încât legislația adoptată la Bruxelles să poată aduce beneficii concrete cetățenilor Uniunii Europene.

Președinția Consiliului se asigură prin rotație de către statele membre ale UE din 6 în 6 luni. În cursul acestei perioade de 6 luni, Președinția conduce reuniunile la toate nivelurile în Consiliu, contribuind la asigurarea continuității lucrărilor UE în cadrul acestuia. Statele membre care dețin președinția lucrează împreună în grupuri de trei, denumite „triouri”. Acest sistem a fost introdus de Tratatul de la Lisabona în 2009. Trioul stabilește obiective pe termen lung și pregătește o agendă comună, determinând subiectele și aspectele majore care vor fi abordate de Consiliu pe o perioadă de 18 luni. Pe baza acestui program, fiecare dintre cele 3 țări își pregătește propriul său program, mai detaliat, pentru 6 luni. Trioul actual este alcătuit din președințiile Estoniei, Bulgariei și Austriei. Trioul stabilește agenda comună, obiectivele pe termen lung, precum și temele majore care vor fi discutate în Consiliu pe o perioadă de 18 luni.

Prioritățile președinției estoniene au ținut seama de agenda strategică a Consiliului European și de obiectivele comune formulate de către statele membre și instituțiile UE în Declarația de la Roma, cu ocazia celei de-a 60-a aniversări a Tratatelor de la Roma.

Dezbaterile organizată de Ministerul Afacerilor Externe a avut în vedere două teme majore:

Președinția Consiliului UE: Responsabilități, provocări, oportunități (Contextul intern) și Exercițarea Președinției Consiliului UE într-un context internațional complex (Contextul extern).

După cum a precizat și ministrul de externe, temele care vor avea o importanță majoră în perioada deținerii Președinției României sunt: relațiile externe ale UE, parteneriatul estic, continuarea procesului de extindere a UE, securitatea în zona Mării Negre, evoluția strategiei Dunării, migrația în Europa, evaluarea politicii comune de securitate și apărare în Uniunea Europeană și

oportunitatea României de a fi cât mai aproape de nucleul forte al UE (Spațiul Schengen, Zona Euro, politica de securitate și apărare). România va gestiona dosare majore și va putea pune în practică viziunea sa europeană.

În procesul de pregătire pentru deținerea președinției Consiliului UE, România va avea consultări cu colegii din trio, va organiza dialoguri interministeriale și numeroase dezbateri publice.

Daniela Albu

ZIUA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI CONFERINȚA „EGALITATEA DE GEN: TEST PENTRU DEMOCRAȚIE”, 8 MAI 2017, PALATUL PARLAMENTULUI

Începând cu anul 2015, la data de 8 mai este marcată Ziua egalității de șanse între femei și bărbați, având drept scop promovarea egalității de șanse între sexe ca parte integrantă a politicilor sociale. Această zi a fost celebrată la Parlament cu conferințe, ateliere și expoziții.

La inițiativa Comisiilor pentru egalitatea de șanse din Camera Deputaților și Senat, a fost organizată Conferința cu tema „Egalitatea de gen: Test pentru democrație”. Conferința a prilejuit întâlnirea liderilor politici, a autorităților competente și a activiștilor pentru cauza egalității de gen, având ca obiectiv principal transpunerea în realitate a prevederilor Convenției de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, ratificată prin Legea nr. 30/2016.

În deschiderea conferinței au luat cuvântul președintele Camerei Deputaților, președinții Comisiilor pentru egalitatea de șanse pentru femei și bărbați ale Camerei Deputaților și Senatului, doamna deputat Oana Bîzgan-Gayral și domnul senator Adrian Wiener. De asemenea, s-au adresat invitaților prim-ministrul României, Comisarul European pentru politică regională, ministrul delegat pentru Afaceri Europene, precum și Excelența Sa Ambasadorul Regatului Spaniei în România și Rep. Moldova, domnul Ramiro Fernandez-Bachiller, Excelența Sa Ambasadoarea Republicii Tunisienne în România,

doamna Boutheina Labidi și doamna prof. univ. dr. Mihaela Miroiu.

Au urmat patru ateliere tematice cu sesiuni de lucru privind subiecte de actualitate în domeniul egalității de gen: combaterea violenței, participarea femeilor la luarea deciziei, emanciparea economică a femeilor și rolul educației în perspectiva egalității de șanse. La ateliere au participat reprezentanți ai instituțiilor din administrația locală și centrală, reprezentanți ai societății civile și ai mediului academic. De asemenea, între 8 și 10 mai, în incinta Camerei Deputaților au fost expuse materiale din diferite proiecte ale organizațiilor din cadrul Coaliției pentru Egalitate de Gen. La finalul evenimentului, pe baza concluziilor din cadrul conferinței și al sesiunilor de lucru, participanții au adoptat un angajament de acțiune pe termen scurt și mediu privind egalitatea de gen în România.

Rezoluția pentru sprijinirea egalității de șanse între femei și bărbați în România pentru perioada 2017-2020 a fost semnată în data de 9 mai 2017 de președinții comisiilor pentru egalitate de șanse ale Camerei Deputaților și Senatului, parlamentari, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale.

Potrivit comunicatului semnat de Oana Bîzgan, președinte al Comisiei pentru egalitate de șanse a Camerei Deputaților, rezoluția constituie dezideratul participanților la conferință. „La nivel internațional și european, problematica egalității

de gen este abordată într-o manieră integrată cu cea a violenței domestice și a violenței împotriva femeilor. România continuă să se confrunte cu fenomenul violenței domestice și cu situații de discriminare și inegalitate de gen la toate nivelurile, în special, în domeniile: muncă, educație și accesul la luarea deciziilor, precum și în ceea ce privește menținerea rolurilor și responsabilităților, stereotipurile în familie”.

Obiectivele documentului sunt adoptarea și implementarea proiectelor de acte normative necesare pentru transpunerea prevederilor Convenției de la Istanbul, cu prioritate în acest an a proiectului pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

O altă prioritate este adoptarea unor propuneri legislative privind introducerea cotelor de gen pentru creșterea numărului femeilor care parti-

cipă la luarea deciziilor politice, precum și creșterea reprezentativității acestora în structurile de conducere ale partidelor politice și în consiliile de administrație ale companiilor listate în 2018.

Alte obiective menționate în rezoluție sunt adoptarea unor măsuri legislative și de politici publice în vederea atingerii țintelor specifice Obiectivului nr. 5 din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă: realizarea egalității de gen și creșterea participării femeilor și fetelor, precum și introducerea în manualele școlare și în programa școlară din 2017 și 2018 a noțiunilor de bază privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, educația civică, educația pentru sănătate reproductivă și identificarea și sancționarea comportamentelor violente, mai menționează comunicatul.

Mihaela Scarlat

SĂPTĂMÂNA DE ACȚIUNE PENTRU EDUCAȚIE, 8-14 MAI, 2017 DEZBATERE „EDUCAȚIA DE CALITATE –INIȚIATIVĂ EUROPEANĂ” ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PROF. ION VIȘOIU”, CHITILA, 11 MAI, 2017

În cadrul Campaniei globale pentru educație și al Săptămânii de acțiune pentru educație 8-14 mai 2017, Școala gimnazială „Ion Vișoiu”, Chitila, a organizat în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, în data de 11 mai 2017, o dezbatere cu tema „Educația de calitate – inițiativă europeană”.

În România, Campania globală pentru educație este sprijinită de către o coaliție a societății civile, coordonată de organizația neguvernamentală „Salvați Copiii”. Din coaliție fac parte Consiliul Național al Elevilor, Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, reprezentanța World Vision din România, Education Fund România, Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională „Step by Step”, Federația Națională a Asociațiilor de Părinți, Agenția Împreună, Centrul European pentru drepturile copiilor cu dizabilități, Asociația OvidiuRo și Federația sindicatelor libere din învățământ.

La școala gimnazială „Profesor Ioan Vișoiu” din Chitila, cu ocazia Săptămânii de acțiune pentru educație, elevii au prezentat invitaților, profe-

sorilor, reprezentanților societății civile și ai unor instituții naționale, materiale având ca subiect educația de calitate, dar și părerile lor despre semnificația și importanța educației în secolul XXI.

În deschidere, Directoarea școlii, Ștefania Duminică, precizând că această întâlnire face parte dintr-o serie de activități care se desfășoară în toate școlile sub semnul campaniei globale pentru educație, cu sprijinul Ministerului Educației Naționale, a descris pe scurt situația îngrijorătoare a abandonului școlar, în special la copiii aparținând unor categorii sărace și vulnerabile, referindu-se la date statistice naționale și internaționale cu privire la părăsirea timpurie a școlii și efectul pe care o astfel de decizie nefericită îl poate avea asupra viitorului și a calității vieții copilului. Niciun părinte nu ar trebui să își priveze copilul de dreptul la educație. Totodată, nimeni nu trebuie să rămână indiferent la situațiile dramatice cu care se confruntă acești copii. Există multe exemple de bune practici prin care dăruirea și înțelegerea colegilor au determinat un copil derutat, care se confruntă cu greutate în familie, să revină în școală. Fiecare copil reîntors

la școală reprezintă un câștig, înseamnă un pas înainte spre o societate sigură și un viitor mai bun.

Elevii au prezentat materiale realizate în exclusivitate de către ei, fie individual, fie în echipă: filme, videoclipuri, galerii foto, întrebări, comentarii și concluzii sintetizate în programe powerpoint.

În contextul parteneriatului dintre Institutul Român pentru Drepturile Omului și Școala gimnazială Prof „Ion Vișoiu”, reprezentanți ai IRDO au prezentat pe scurt activitatea Institutului în domeniul educației pentru promovarea și respectarea drepturilor omului, le-au oferit elevilor gratuit câte un exemplar din Declarația Universală a Drepturilor Omului editată în limba română sub egida IRDO, le-au vorbit despre însemnătatea unei educații continue și de calitate, despre importanța și evoluția mecanismelor și instrumentelor internaționale de promovare, respectare și protecție a drepturilor omului, printre care și Convenția ONU privind Drepturile Copilului, cu precizarea că România se numără printre primele țări care au ratificat Convenția.

În încheiere s-a subliniat că scopul sloganului din acest an al Campaniei Globale pentru Educație – „Împreună pentru educație” este să le reamintească autorităților și celor implicați în activități educative din întreaga lume că educația gratuită și de calitate pentru toți copiii se numără printre promisiunile și angajamentele asumate de state în cadrul obiectivului 4 al Agendei ONU 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Odată cu adoptarea

Agendei 2030 în 2015, șefii de state și de guverne s-au angajat să asigure o educație echitabilă și incluzivă, să promoveze învățarea pentru toți pe tot parcursul vieții. Dar iată că la nici doi ani de la adoptarea acestui important și ambițios acord global, există încă numeroase impedimente în calea atingerii realizării unor astfel de deziderate, printre care se numără: neconștientizarea faptului că dezvoltarea însăși a societății este periclitată de lipsa accesului la educație; neasigurarea egalității de șanse în domeniul educației pentru copiii din categorii vulnerabile, prin devierea de la oferirea unei educații gratuite; tendința de a limita calitatea educației prin testări prea standardizate fără a urmări dezvoltarea spirituală a personalității fiecărui copil și înclinațiile sale; lipsa de fonduri și neglijarea participării copiilor, a contribuției pe care părerea lor ar putea-o avea în luarea deciziilor.

În prezentările și dezbaterile privind educația de calitate care au avut loc la Școala gimnazială Profesor „Ion Vișoiu” li s-a oferit copiilor un cadru prietenos în care ei și-au putut exprima cu curaj părerile despre importanța educației, dovădindu-și deschiderea spre metodologii moderne de predare care să vină cu adevărat în întâmpinarea aspirațiilor lor. Profesori, elevi și invitați au căutat împreună răspunsurile cele mai potrivite cu privire la modalitățile prin care educația poate fi un sprijin de nădejde în viața și în îndeplinirea viselor de viitor ale fiecăruia.

Daniela Albu

ZIUA DREPTULUI INTERNAȚIONAL UMANITAR

Ziua Dreptului Internațional Umanitar, stabilită prin Legea nr. 177/2013, a fost celebrată în acest an prin organizarea unei manifestări cu tema „Protejarea patrimoniului cultural și spiritual al omenirii în caz de conflict armat”, pe 15 mai, la Palatul Culturii din Ploiești, de către Asociația Română de Drept Umanitar – Filiala Prahova (ARDUPH) și sub patronajul Instituției Prefecturii Județului Prahova, în colaborare cu Consiliul Județean Prahova, Primăria Municipiului Ploiești, Inspectoratul Școlar Județean Prahova și alte instituții din domeniul educației, științei și culturii. Printre partenerii acestui eveniment se numără și Muzeul Județean de Istorie Prahova, Muzeul

Județean de Științele Naturii Prahova, Institutul Român pentru Drepturile Omului, Asociația de Drept Umanitar din Republica Moldova etc.

S-a dorit, prin organizarea acestui eveniment, sensibilizarea factorilor de răspundere de la toate nivelurile cu privire la necesitatea protecției patrimoniului cultural și spiritual al omenirii. Potrivit legii, celebrarea Zilei Dreptului Internațional Umanitar a fost stabilită pentru 14 mai deoarece la această dată, în anul 1954, România a devenit parte la Convențiile umanitare de la Geneva.

Evenimentul din acest an a fost dedicat marcării a 40 de ani de la adoptarea în 1977 a Protocoalelor adiționale la Convențiile umanitare

de la Geneva, care conțin prevederi importante în domeniul protecției pe timp de conflict armat a patrimoniului cultural mondial.

În cadrul manifestării a avut loc lansarea cărții „Drept internațional umanitar – Cadrul legislativ intern și internațional cu privire la protecția patrimoniului cultural al omenirii”, precum și alte activități – lansarea catalogului de pictură cu tema: „Să protejăm patrimoniul cultural și spiritual al omenirii!” și concursul de creație civico-literară cu tema „Noi, generațiile viitoare, cerem protejarea patrimoniului cultural și educativ al omenirii!”, cele mai reușite eseuri fiind publicate. Cu această ocazie, au fost premiați câștigătorii concursului de pictură și cei ai concursului de creație

literară pe teme legate de influența dreptului umanitar în protejarea culturii mondiale.

Participanții la acest eveniment au avut posibilitatea să afle care sunt principalele reglementări internaționale în materia protecției bunurilor culturale și pericolele care planează asupra acestora în caz de conflict, să intre în contact cu experți și specialiști în drept umanitar, să afle care sunt modalitățile de a promova regulile de protecție în sistemul educativ etc.

La manifestare au mai participat: reprezentanți ai Instituției Prefectului Județului Prahova, ai Primăriei Ploiești, ai Institutului Român pentru Drepturile Omului, precum și ai altor instituții de cultură.

Carmen Năstase

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FAMILIEI 15 MAI 2017

Cu ocazia Zilei Internaționale a Familiei, luni, 15 mai, s-a desfășurat la Casa Corpului Didactic din Ploiești o manifestare dedicată aniversării a 24 de ani de când a fost instituită, prin Rezoluția 47/237 a Adunării Generale a ONU, Ziua Internațională a Familiei și a 23 de ani de la celebrarea ei în România. Evenimentul a fost organizat de Fundația Adolența în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, Casa Corpului Didactic Prahova și Inspectoratul Școlar Județean Prahova.

Anul acesta, tema aleasă de Secretarul General ONU pentru a marca Ziua Internațională a Familiei a fost „Familia, educația și bunăstarea”, tocmai pentru a sublinia legătura și rolul ce-i revine familiei în educarea viitoarelor generații pentru a asigura bunăstarea omenirii.

Programul manifestării s-a desfășurat sub sloganul „Sărbătoare! Lucru! Creație!” și a vizat următoarele teme: Familia – școala – societatea civilă: drepturile copiilor și tinerilor; Rolul buneii guvernări în cadrul familial și între familie și școală; workshop (Migrația economică, consecințe, studii personale de caz); Ziua familiei mele: atelier de creație și selecție „Poveste de familie” – concurs.

Invitată specială a fost doamna psiholog dr. Iolanda Gheorghiu, care în alocuțiunea sa a vorbit

despre „Suflet de adolescent în familia modernă”, provocând dialoguri interesante.

În alocuțiunea de deschidere, reprezentantul Institutului Român pentru Drepturile Omului a subliniat importanța Zilei Internaționale a Familiei și a evidențiat faptul că la propunerea Institutului Român pentru Drepturile Omului și cu susținerea Patriarhiei Române, din anul 1994, ziua de 15 mai a devenit oficial Ziua familiei române. Prin acest eveniment se dorește sublinierea și accentuarea impactului pe care valorile familiei îl au, sau ar trebui să îl aibă, în România. În preocupările Institutului, un loc important îl ocupă promovarea drepturilor familiei, a rolului ei în educarea viitoarelor generații, necesitatea îmbunătățirii cadrului legislativ pentru protejarea familiei – în special a familiei tinere – și a rolului ce revine atât autorităților cât și societății civile pentru eliminarea violenței în familie, a abandonului familial, a traficului de femei, a exploatarea muncii la negru, îndeosebi a minorilor, a consumului de droguri și nu în ultimul rând a violenței în școli.

S-a menționat de asemenea că Obiectivele Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată de statele membre ONU în 2015, au printre priorități și rolul familiei în consolidarea societății, cu scopul de a eradica sărăcia, a promova împărțirea echitabilă a prosperității economice,

dezvoltarea socială și bunăstarea oamenilor, în condițiile protecției mediului.

La manifestare au participat școlari, elevi, adolescenți, părinți, cadre didactice, formatori de opinie din Ploiești: Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, prof. Simona Lupu – director și prof. Brîndușa Vasile; Colegiul Tehnic „Toma Socolescu”, prof. Alina Bălan – care a prezentat comunicarea „*Aspecte teoretice și experimentale ale migrației*”; Colegiul „Spiru Haret”, prof. Elena Păun; Colegiul Național „Jean Monnet”, prof. Mihai Burlacu; Centrul Județean de Resurse și Asistență Psihopedagogică, prof. Simona Ionescu – director și prof. Adriana Nedelcu; Școala Gimnazială „Sfântul Vasile”, prof. înv. preșcolar Maria Lepădatu – care a prezentat comunicarea

„Familia mea”; Școala „Sfânta Vineri”, prof. dr. Monica Ionescu.

S-a remarcat și momentul de debut, constituit de prezentări din creația literară proprie. Au fost medaliat pentru talentul lor elevele: Cernat Roxana, pentru poezia „O, mamă sfântă” și Dumitru Ana-Maria, pentru lucrarea în proză „Efigie de zeitate maternă, purtătoare a tradiției vii”, de la Colegiul „T. Socolescu”.

Participanții la reuniune au fost recompensați cu diplome și premii, oferite de organizatori, iar școlile și medaliații au primit reviste și cărți din partea Institutului Român pentru Drepturile Omului.

Olivia Florescu

MASĂ ROTUNDĂ „DREPTURILE ELECTORALE, IMPORTANȚA PRIMULUI VOT”, COLEGIUL SPIRU HARET, 29 MAI, BUCUREȘTI

Masa rotundă „Drepturile electorale, importanța primului vot”, organizată în data de 29 mai de către Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Colegiul Național „Spiru Haret” din București, a fost pentru reprezentanții Institutului un prilej de a contribui la conștientizarea de către generația tânără a importanței exercitării dreptului la vot. Din dialogul cu elevii din clasele terminale, orientați spre studii socio-politice, a reieșit că cei mai mulți dintre ei înțeleg pe deplin importanța alegerilor libere în viața unei societăți democratice. A fost un bun prilej de a le reaminti Articolul 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a ONU din 1948, în care se stipulează că „Orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanții aleși. Voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat.”

S-a discutat despre prezența tineretului la urne, subliniindu-se că, în ciuda percepțiilor existente, datele prezente într-un raport realizat în cadrul Parlamentului European arată că participarea electorală a tinerilor din România este mai bună decât în cazul altor țări din Uniunea Europeană. În toate statele comunitare votanții tineri se prezintă în număr mai mic la urne decât cetățenii aflați în alte categorii de vârstă. Elementul cel mai impor-

tant din această statistică este că persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani din România sunt cele mai active din punct de vedere electoral prin comparație cu tinerii din celelalte state europene. Diferența între totalul prezențelor la urne și persoanele incluse în categoria 18-24 de ani este de minus 10 procente în România, comparativ cu minus 17 în Slovacia, minus 19 în Cehia, minus 39 în Ungaria sau minus 41 în Bulgaria.

Conform articolului 36 din Constituția României, au drept de vot cetățenii români care au împlinit 18 ani. Dar la această vârstă, unii tineri nu realizează importanța exercitării dreptului de a vota. Cădoarea vârstei, uneori dorința de rebeliune atunci când toți cei din jur îi nemulțumesc, lipsurile materiale cu care se confruntă familia, toate acestea și multe altele îi pot îndepărta pe tineri de la urne. Scopul mesei rotunde a fost de a arăta tinerilor că dreptul la vot reprezintă cea mai simplă modalitate prin care pot lua parte direct la viața comunității în care trăiesc, iar neexercitarea acestuia poate duce la ani de așteptări pentru îndeplinirea schimbărilor pe care ei le-ar fi dorit în viața societății și implicit a lor. Mulți își pun întrebarea „De ce să votez?” – o întrebare rostită și în cadrul mesei rotunde.

Înainte de a le explica de ce votul lor contează, tinerii au fost invitați să facă o scurtă incursiune

în istorie pentru a vedea că acest drept nu trebuie luat ”de-a gata” și considerat în mod gratuit ca de la sine înțeles. Pentru că femeilor nu le era îngăduit să voteze, începutul secolului XX a fost marcat de mișcări feministe de emancipare. Sufragetele, cum mai sunt cunoscute activistele de la începutul anilor 1900, au avut ca scop principal obținerea dreptului la vot pentru femei. Mișcarea a început în Marea Britanie, având-o în frunte pe Emmeline Pankhurst, iar mai apoi s-a extins și peste ocean, acțiunile întreprinse acolo având un puternic impact asupra societății vremii. Curajul sufragetelor de a-și apăra dreptul la vot în lupta cu societatea nu s-a diminuat, cu toate că și-au pierdut de multe ori familiile și chiar viața. În România interbelică, femeile au primit dreptul de vot prin constituția din anul 1938, dar cu anumite restricții care țineau de nivelul studiilor, sau de statutul lor social. Mișcările feministe ulterioare au contribuit la obținerea acestui drept.

În prezent dreptul la vot este cea mai simplă modalitate prin care tinerii își pot exprima participarea la viața societății. Pentru a veni în întâmpinarea lor și a le oferi răspunsurile la întrebarea frecventă „De ce să votez?”, încă din 2010, Institutul Român pentru Drepturile Omului colaborează cu Autoritatea Electorală Permanentă pentru promovarea portalului www.primulvot.ro. Portalul oferă informații cu privire la ABC-ul votului explicând pe înțelesul tuturor mecanismul alegerilor parlamentare, cadrul juridic privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, alegerile primarilor, a consiliilor locale și județene, precum și mandatul

acestora, alegerile prezidențiale, alegerile pentru Parlamentul European, precum și condițiile în care se poate organiza și desfășura un referendum conform legislației.

Dezbaterile au fost aprinse și părerile foarte diferite, dar nimeni nu a putut nega faptul că societatea va arăta în viitor așa cum o construim cu toții acum.

Ca urmare a întrebărilor participanților, a urmat o trecere în revistă a celor mai importante momente privind obținerea dreptului la vot pe glob, precizându-se că Noua Zeelandă a fost prima țară care a permis femeilor să voteze. În Statele Unite ale Americii femeile au obținut dreptul la vot în 1920 după ratificarea celui de al 19-lea Amendament la Constituție. Regele Arabiei Saudite le-a permis femeilor să voteze abia în anul 2011. Există și o singură țară care interzice dreptul la vot întregii sale populații, atât femei, cât și bărbați – Brunei. În prezent, prima joi din luna februarie a fiecărui an a fost desemnată Ziua Internațională a Alegerilor, prilej cu care în întreaga lume se organizează concursuri și manifestări cu teme electorale pentru conștientizarea de către populație a importanței exercitării dreptului la vot.

În încheierea mesei rotunde, reprezentanții IRDO au distribuit gratuit elevilor Declarația Universală a Drepturilor Omului și Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice editate în limba română sub egida IRDO.

Daniela Albu

ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI

La 15 decembrie 1972, Adunarea Generală a ONU a adoptat o rezoluție prin care a fost desemnată ziua de 5 iunie ca Ziua Mondială a Mediului și prin care guvernele și organizațiile erau îndemnate să întreprindă în această zi, în întreaga lume, activități prin care să reafirme preocuparea lor pentru conservarea și îmbunătățirea mediului. Tot la 15 decembrie 1972, Adunarea Generală a ONU a adoptat o altă rezoluție, care a dus la crearea UNEP, agenția specializată pe probleme de mediu, care este autoritatea globală de mediu la nivel mondial. Aceasta stabilește agenda globală de mediu și promovează implementarea coerentă

a dimensiunii de mediu a dezvoltării durabile în cadrul sistemului ONU.

Începând din 1987, Ziua Mondială a Mediului a fost găzduită de câte o țară, unde au avut loc festivitățile oficiale la nivel mondial. Cele mai recente astfel de festivități au avut loc în Angola, Italia, Brazilia, Norvegia și SUA.

În acest an, Ziua Mondială a Mediului, sărbătorită în 5 iunie, a avut drept obiectiv promovarea protejării mediului, iar țara gazdă, Canada, a ales și tema Zilei Mondiale a Mediului din 2017, „**Conectarea oamenilor la natură**”, care ne propune să ieșim în natură, să apreciem frumusețea și importanța sa și să protejăm pământul pe care

îl împărțim. Reprezintă un îndemn în plus de a deveni din ce în ce mai apropiați de natură și de a fi cu mult mai atenți la efectele pe care dezvoltarea economică le poate avea asupra acesteia.

Marcarea acestei zile reprezintă unul dintre principalele mijloace prin care Organizația Națiunilor Unite încearcă să stimuleze preocuparea oamenilor pentru protejarea mediului și în același timp să sensibilizeze factorii de decizie politică să acționeze în acest sens.

În cadrul suitei de manifestări consacrate acestui eveniment (acțiuni de informare, conștientizare și educație ecologică, acțiuni de ecologizare, dezbateri și mese rotunde), Institutul Român pentru Drepturile Omului, în colaborare cu Asociația pentru Națiunile Unite din România (ANU-ROM), Asociația pentru drepturile omului la un mediu sănătos (AROMES) și Asociația Clubul de la Cheia „Victor Dan Zlătescu” a organizat marți, 6 iunie 2017, o masă rotundă cu tema **„Mediul depinde de noi”**, având ca scop să stimuleze preocuparea oamenilor pentru protejarea mediului și să acționeze pentru conservarea patrimoniului nostru natural în beneficiul acestei generații și al generațiilor viitoare.

În cadrul lucrărilor prezentate, s-a evidențiat necesitatea elaborării unor reforme și strategii viitoare viabile pentru un mediu mai sănătos și mai sigur prin înțelegerea și aplicarea conceptului de economie verde, devenind mai apropiați de natură, și de a fi mai atenți la efectele pe care dezvoltarea economică le poate avea asupra acesteia.

La dezbateri au participat cercetători, profesori universitari, experți de mediu, reprezentanți ai organizațiilor guvernamentale pe probleme de drepturile omului, reprezentanți ai unor ONG-uri din domeniul protecției mediului. Participanții au subliniat impactul schimbărilor climatice, care au

devenit vizibile la scară planetară și care constituie o problemă majoră pentru omenire. Lumea nu acordă atenția necesară problemelor de mediu, neglijând faptul că datorăm cu toții generațiilor viitoare o planetă sănătoasă și sigură. Pe parcursul dezbaterilor, s-a analizat multitudinea factorilor care afectează habitatul natural: planificarea urbană nerealistă, schimbările climatice care sunt cauzate de poluare și de traficul tot mai congestionat, de neglijarea și dispariția florei și faunei, în special în zonele urbane.

Atât în comunicările prezentate, cât și în cadrul dezbaterilor care au urmat, s-a evidențiat necesitatea de a analiza efectele negative pe care le au acțiunile noastre asupra mediului, dar și măsurile pe care trebuie să le întreprindem pe viitor pentru a reface ce s-a distrus. Un stil de viață în limitele planetei noastre reprezintă strategia cea mai importantă pentru a asigura un viitor sănătos. Un stil de viață durabil presupune să conștientizăm că dezvoltarea economică nu este însoțită de creșterea ritmului de utilizare a resurselor naturale și are impact asupra mediului.

Este nevoie de efortul conjugat al organelor centrale – prin impunerea unor măsuri normative și administrative mult mai drastice – al comunităților locale, al întreprinderilor, dar și al organizațiilor neguvernamentale și al locuitorilor pentru o planificare și o administrare eficientă a mediului.

Participanții la reuniune au evidențiat necesitatea unor măsuri mult mai drastice pentru stoparea tendințelor de degradare a mediului.

Scopul reuniunii a fost de a stimula și sprijini elaborarea unor reforme și strategii viitoare viabile pentru un mediu mai sănătos și mai sigur prin înțelegerea și aplicarea conceptului de economie verde.

Olivia Florescu

RECOMANDĂRILE COMITETULUI ONU PENTRU DREPTURILE COPILULUI PRIVIND ROMÂNIA

În cadrul celei de a 75-a sesiuni a Comitetului ONU pentru drepturile copilului, din mai - iunie 2017, a fost realizată evaluarea periodică a României privind implementarea Convenției ONU pentru drepturile copilului. În urma analizării celui de al cincilea raport periodic al României, Comitetul ONU a luat notă de progresul înregistrat de la ultima evaluare în

mai multe domenii privind drepturile copilului și a salutat reînființarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, precum și adoptarea unor noi legi și măsuri instituționale și a unor politici legate de drepturile copilului. În acest sens s-a făcut referire la modificarea Legii privind drepturile copilului astfel încât să se interzică instituționalizarea

copiilor sub 3 ani, precum și revizuirea Legii adopției. Ca aspecte pozitive, au fost semnalate adoptarea Strategiei Naționale 2014-2020 pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, Strategia Națională 2016-2020 privind sănătatea mintală a copiilor și adolescenților precum și lansarea proiectului intitulat „Consolidarea rețelei naționale a mediatorilor sanitari romi pentru îmbunătățirea sănătății populației de romi 2014-2017”.

Totodată, Comitetul ONU a atras atenția statului român privind necesitatea adoptării unor măsuri urgente în domenii importante: alocarea

resurselor; discriminarea împotriva copiilor de etnie romă; neglijarea, exploatarea sexuală și abuzul; copiii privați de un mediu familial; copiii cu dizabilități; serviciile de sănătate.

ONU a reamintit indivizibilitatea și interdependența drepturilor consfințite prin Convenție, fiind subliniată importanța tuturor recomandărilor incluse în observațiile finale.

Următoarele rapoarte de țară, cel de al șaselea și cel de al șaptelea raport periodic vor trebui depuse de România până în 27 octombrie 2022.

Marius Mocanu

NOTE, CRONICI, RECENZII

PROIECT LEGISLATIV PRIVIND EXECUTAREA MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ CU CARACTER MEDICAL

Proiectul legislativ privind executarea măsurilor de siguranță cu caracter medical are scopul de a implementa reforma spitalelor de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, fiind un obiectiv de îndeplinit de către statul român ca membru al Uniunii Europene. Se dorește ca noua lege să vină în completarea legislației actuale privind persoanele cu boli psihice care au săvârșit acte antisociale, reglementând perioada de internare în spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță. Legea vizează implementarea programelor de intervenție psihoterapeutică, de asistență socială și educațională, apreciere a riscului de violență și de relaxare a coerciției.

Scopul acestor modificări este de a ținti rădăcinile comportamentului infracțional, diminuând șansele de reiterare a acestuia, sporind astfel siguranța populației și șansele de reabilitare a bolnavului psihic. Prevederile noii legi pun astfel în aplicare rezultatele celor mai noi studii, care arată că scăderea reală a riscului de violență implică identificarea și tratarea barierelor care interferează cu succesul reintegrării în comunitate. În plus,

schimbările propuse sunt în acord cu prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România în 2010, asigurând respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități pe segmentul psiho-social. Acțiunea legată de proiectul legislativ a fost demarată de Asociația Română de Psihiatrie Medico-Legală în 2016 prin constituirea unui grup de lucru. Prin efort colectiv au fost identificate principalele teme de analizat și dezvoltat. Au fost selectate ca model legi similare din țările care au implementat aceste schimbări încă din anii 1990-2000 (precum landul Bavaria – Germania, Elveția).

În concluzie, proiectul legislativ aflat în curs de elaborare creează premisele asigurării unui echilibru între interesul pentru siguranța publică și drepturile individului și pune accent pe reintegrarea comunitară a pacientului, ca modalitate reală de scădere a riscului de violență.

Carmen Simona Ionescu

„APELUL ONU PRIVIND DREPTURILE OMULUI 2017” – RAPORTUL ANUAL AL BIROULUI ÎNALTULUI COMISAR PENTRU DREPTURILE OMULUI

Raportul anual al Biroului Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului intitulat „Apelul Organizației Națiunilor Unite privind drepturile omului 2017” lansează un apel global pentru susținerea programului Organizației Națiunilor Unite în domeniul respectării și promovării drepturilor omului. Raportul oferă informații despre activitățile și prioritățile pentru anul 2017.

Deviza din subtitlul Raportului este „Îți voi respecta drepturile, indiferent cine ești”. În prefața Raportului, semnată de Înaltul Comisar ONU pentru Drepturile Omului, Zied Ra’ad Al Hussein, se semnalează o creștere îngrijorătoare a manifestărilor de rasism, xenofobie și discriminare rasială. Eșecul global în rezolvarea conflictelor și războaielor de uzură a alimentat grupările extremiste dând naștere la un val fără precedent de suferințe umane și forțând milioane de oameni să își părăsească casa și tot ceea ce au agonisit, neavând altă alternativă decât să fugă din țara natală unde siguranța personală și viața le sunt amenințate în permanență.

În Raport se arată că Biroul Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului își axează competențele și expertiza pe respectarea și promovarea drepturilor omului la nivel global punând accent și pe realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 prin intervenții în următoarele domenii strategice cheie: 1) Consolidarea acțiunilor de prevenire; 2) Protejarea și extinderea spațiului societății civile; 3) Coexistența pașnică, prevenirea urii, rasismului și xenofobiei; 4) Protecția drepturilor persoanelor în mișcare; 5) Avansarea în realizarea îndeplinirii obiectivelor Agendei 2030.

Biroul Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului deține o experiență unică și are capacitatea prin intermediul experților săi, de a monitoriza, de a analiza critic și de a raporta cu privire la situația respectării drepturilor omului și a abuzurilor înregistrate la nivel global. Având reprezentanțe și birouri regionale în 60 de țări, poate acționa cu rapiditate și în cooperare cu guvernele statelor membre ale ONU, atât culegând date din teren cât și participând la campanii de conștientizare pentru a atrage atenția factori-

lor de decizie oferindu-le dovezi și informații cu privire la încălcări ale drepturilor omului. Astfel s-au realizat monitorizări și consultanță cu privire la tendințele actuale ale situației drepturilor omului în lume și s-au recomandat acțiuni de prevenire pentru o serie de state membre precum Haiti, Kirghizstan, Palestina, Republica Africii Centrale, Irak, Filipine, Myanmar, Ucraina, Liberia, Nepal, Mauritania, Siria și Yemen.

Participarea activă a Biroului Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului în operațiuni de menținere a păcii a contribuit la implementarea mandatelor Consiliului de Securitate pentru protecția civililor în zonele de conflict armat.

Funcționarii ONU detașați în Yemen au sprijinit realizarea monitorizării și documentării cu privire la încălcări ale drepturilor omului, numărul victimelor din rândul civililor, precum și la recrutarea de copii soldați.

Guvernul Serbiei a adoptat metodologia propusă de Înaltul Comisariat ONU pentru Drepturile Omului privind consultările cu comunitatea romă pentru elaborarea unui Plan de Acțiune privind incluziunea.

Totodată, Biroul ONU pentru Drepturile Omului a publicat un ghid privind îndeplinirea obiectivelor Agendei 2030 prin prisma drepturilor omului și a inițiat o metodologie pentru compilarea indicatorilor pe obiective specifice. De altfel în Raport se reamintește contribuția semnificativă a Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului la faza pilot de elaborare a Agendei 2030, prin promovarea introducerii problematicei drepturilor omului în fiecare dintre obiectivele dezvoltării durabile, precum și a modalităților de măsurare și monitorizare a respectării și îndeplinirii acestora.

În Raport se menționează că Adunarea Generală a ONU l-a invitat pe Secretarul General să coordoneze un Raport global de analiză a situației copiilor privați de libertate. Acest Raport se va realiza în cooperare cu agențiile specializate și birourile ONU printre care se numără și Înaltul Comisariat pentru Drepturile Omului, alături de Biroul ONU pentru Combaterea Drogurilor și a Criminalității, UNICEF, Biroul Reprezentantului

Special al Secretarului General pentru copii din zone de conflict armat și Reprezentantul Special al Secretarului General în domeniul violenței împotriva copiilor.¹

Studiul amplu din acest nou Raport global va fi finalizat în 2018, având ca obiective majore: accesarea datelor existente cu privire la magnitudinea fenomenului, precum și obținerea de cifre concrete pentru a se cunoaște numărul cât mai exact al copiilor privați de libertate; promovarea schimbării de mentalități, a unor stări comportamentale și atitudini de stigmatizare a copiilor privați de libertate; propuneri și recomandări privind politici și legislații care să protejeze drepturile acestor copii, să prevină și să reducă semnificativ numărul lor, prin găsirea unor alte alternative decât cea a unor tutele necorespunzătoare, alternative care să ofere noi soluții care să pună pe primul loc interesul copiilor.

Acest studiu global este necesar, copiii la care se referă sunt de cele mai multe ori „invizibili” pentru societate, motiv pentru care este puțin probabil ca ei să primească vreun sprijin din partea acesteia dacă nu se atrage la timp atenția guvernelor și factorilor de decizie asupra situației lor alarmante.

În Raport se subliniază și importanța campaniilor de conștientizare cu privire la combaterea rasismului, cea mai mediatizată campanie globală inițiată în acest an de către Biroul Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului se desfășoară sub titlul „Ridicați-vă și acționați în apărarea drepturilor celorlalți”. Obiectivele campaniei sunt clare fiind exprimate pe înțelesul tuturor: 1) fiți informați și informați-i și pe ceilalți de ce drepturile omului contează; 2) luați atitudine atunci când drepturile cuiva sunt amenințate sau atacate; 3) apărați drepturile celorlalți; 4) faceți apel la liderii lumii să respecte și să susțină drepturile omului; 5) sprijiniți drepturile omului în viața de zi cu zi.

Sub titlul „Fapte și cifre în 2016”, Raportul trece în revistă cele mai importante realizări ale Biroului Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului: 605 de procese monitori-

zate; 3.241 de misiuni de monitorizare a respectării drepturilor omului; 2719 vizite în locuri de detenție; 1.724 de deținuți eliberați; 250.000 de publicații și materiale de promovare a drepturilor omului distribuite în întreaga lume; 96 de vizite de țară sau misiuni cu proceduri speciale - datorită intervenției unei astfel de misiuni autoritățile braziliene au sistat proiectul construirii unui baraj care contravenea drepturilor constituționale ale populației indigene -; 1.121 de seminarii ținute pentru 40.000 de persoane dintre care cel puțin 10.000 au fost femei; 4.425 de incidente care au avut ca rezultat victime civile au fost verificate de către misiuni ONU în Afganistan; 47.000 de victime ale torturii din 80 de țări și 25.000 de victime ale sclaviei din 24 de țări au primit sprijin pentru recuperare; 475 de evenimente organizate cu ONG-uri în timpul sesiunilor Consiliului Drepturilor Omului .

O noutate pe care o aduce în atenție Raportul, este și mecanismul adoptat în data de 21 decembrie 2016 de către Adunarea Generală a ONU prin rezoluția² în care se prevede necesitatea stabilirii unui mecanism internațional imparțial și independent care să ofere asistență în investigarea și condamnarea celor care au comis crimele cele mai grave împotriva umanității în Siria, începând cu martie 2011. Prin intermediul mecanismului se vor aduna, consolida și compila toate datele și dovezile care atestă încălcarea dreptului umanitar, încălcările și abuzurile severe la adresa drepturilor omului; se vor pregăti și întocmi dosare care să faciliteze și să accelereze proceduri penale, în conformitate cu standardele de drept național, regional și internațional al curților și tribunalelor care au sau pot avea jurisdicție asupra acestor crime în conformitate cu dreptul internațional; mecanismul care va fi sprijinit de Biroul Înaltului Comisariat ONU pentru Drepturile Omului va fi stabilit în faze până când va deveni funcțional, va avea sediul la Geneva și va coopera îndeaproape cu Comisia Independentă și Internațională a ONU în Siria.

Daniela Albu

¹ A se vedea ONU A/RES/69/157.

² Res 71/248.

RAPORTUL ONU PRIVIND „PROGRESUL ÎNREGISTRAT ÎN ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR DEZVOLTĂRII DURABILE”, 7 Iunie 2017

Secretarul General al ONU a lansat pe 7 iunie 2017 Raportul privind progresul global în domeniul îndeplinirii Obiectivelor Dezvoltării Durabile, realizat în cooperare cu sistemul Națiunilor Unite. Sub titlul „Progresul înregistrat în îndeplinirea Obiectivelor Dezvoltării Durabile”¹ raportul oferă o trecere în revistă a realizărilor concrete pe baza celor mai recente date globale existente. În raport se subliniază că pentru a monitoriza progresul înregistrat este nevoie de o cantitate fără precedent de date și statistici la toate nivelurile.

Raportul a fost mandatat în cadrul Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, prin care i se solicită Secretarului General al ONU să coordoneze pregătirea Raportului de progres anual pentru a informa statele membre despre ceea ce s-a realizat până acum în cadrul Întâlnirii la nivel înalt a Forumului Politic pentru Dezvoltare Durabilă, din 10 iulie 2017.

Cadrul indicatorului Obiectivelor Dezvoltării Durabile (ODD) pe care se bazează raportul a fost elaborat de un Grup Internațional de Experti al ONU. În martie 2017, cea de-a 48-a sesiune a Comisiei de Statistică a ONU a fost de acord cu acest cadru, iar Consiliul Economic și Social al ONU (ECOSOC) la adoptat la 7 iunie 2017. Raportul se bazează pe o selecție a indicatorilor globali pentru care datele au fost disponibile începând din aprilie 2017. Pentru majoritatea indicatorilor, raportul arată că valorile reprezintă agregate globale, regionale și subregionale, calculate pe baza datelor din sistemele statistice naționale, compilate de agențiile internaționale.

Vom trece pe scurt în revistă conform raportului, progresul înregistrat până acum în realizarea fiecăruia dintre cele 17 obiective ale Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă:

Obiectivul Dezvoltării Durabile 1 (fără sărăcie) – în raport se arată că rata globală a sărăciei s-a înjumătățit din anul 2000, dar sunt necesare mai multe eforturi pentru creșterea veniturilor și pentru ajutorarea celor care încă trăiesc în sărăcie extremă, în special în Africa sub-sahariană.

Obiectivul 2 (zero foamete pe glob), raportul menționează că malnutriția continuă să facă rava-

gii în special în Asia și Africa și subliniază că sunt necesare mai multe investiții în agricultură, precum și mai multe fonduri alocate din partea guvernelor.

Obiectivul 3 (sănătate și bunăstare), raportul concluzionează că s-au înregistrat progrese impresionante în domeniul sănătății dar progresul în acest domeniu trebuie accelerat în special în regiunile care sunt marcate de epidemii. Conform datelor statistice din 2005 până în 2015 în aproape jumătate din toate țările (inclusiv aproape toate țările mai puțin dezvoltate) există mai puțin de un medic, mai puțin de trei asistente medicale sau moașe la 1000 de persoane.

Obiectivul 4 (educația de calitate) tot în Africa sub-sahariană și în Asia de sud există încă populații vulnerabile și sărace mai ales în mediul rural. Aceste regiuni de pe glob sunt principalele răspunzătoare pentru cifra globală a abandonului școlar de peste 70% în învățământul primar și secundar. În toate țările pentru care au fost disponibile date statistice copiii din 20% dintre cele mai bogate familii au căpătat o mai mare abilitate de a citi la sfârșitul claselor primare decât copiii din 20% dintre cele mai sărace familii.

Obiectivul 5 (egalitatea de gen), raportul arată că inegalitatea între sexe persistă în lume și că pentru emanciparea femeilor și fetelor sunt necesare măsuri legislative care să combată discriminarea acolo unde aceasta este adânc înrădăcinată. Se subliniază că mutilarea genitală a femeilor și fetelor a scăzut cu 30% în ultimii 30 de ani. Rata muncii domestice sau a serviciilor de îngrijire neplătite este de trei ori mai mare la femei decât la bărbați la nivel global.

Obiectivul 6 (apă potabilă și salubritate), peste 90% din populația lumii folosește surse de apă de o calitate îmbunătățită și peste două treimi beneficiau încă din 2015 de condiții mai bune de salubritate. Oamenii fără acces la apă potabilă locuiesc în mod predominant în zone rurale. Conform raportului mai mult de două miliarde de oameni trăiesc în țări cu probleme privind accesul permanent la apă potabilă sau la apă caldă. Țările sunt invitate să adopte noi tehnologii la o scară mai largă pentru a se obține accesul la energie pentru toți.

Obiectivul 7 (energie curată și accesibilă), referitor la realizarea acestui obiectiv se arată

¹ E/2017/66

în raport că este nevoie de o finanțare mult mai puternică și de politici mai curajoase pentru ca țările să adopte noi tehnologii la o scară mai largă.

Obiectivul 8 (munca decentă și creșterea economică), se menționează în raport că cifra medie de creștere anuală a PIB pe cap de locuitor la nivel global era de 1,6% din 2010 până în 2015 în comparație cu 0,9% în perioada 2005-2009; rata globală a șomajului a rămas la 5,7% în 2016, existând mult mai multe femei în șomaj decât bărbați; exploatarea prin muncă a copiilor rămâne încă o problemă serioasă cu toate că numărul copiilor care muncesc și au vârste cuprinse între 5 și 17 ani a scăzut de la 246 de milioane în 2000 la 168 de milioane în 2012.

Obiectivul 9 (industrie, inovație, infrastructură), raportul arată că Asistența Oficială pentru Dezvoltare pentru infrastructura economică din țările în curs de dezvoltare a ajuns în 2015 la cifra de 57 de miliarde de dolari SUA, ceea ce înseamnă că s-a înregistrat o creștere cu 32% începând din 2010. Sectoarele cele mai finanțate au fost transporturile și energia pentru fiecare dintre acestea alocându-se la nivel global suma de 19 miliarde de dolari SUA.

Obiectivul 10 (reducerea inegalităților), pentru realizarea acestui obiectiv este nevoie de încurajarea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în forurile internaționale de decizie ale instituțiilor economice și financiare.

Obiectivul 11 (orașe și comunități durabile), raportul concluzionează că datorită dezvoltării fără precedent a orașelor pe glob în ultimii zece ani 54% din populația lumii trăiește în orașe conform datelor statistice din 2015. Sunt necesare planuri mai bune de urbanism pentru a face spațiile urbane mai incluzive și mai sigure.

Obiectivul 12 (consum și producție responsabile), cifrele globale indică tendințe îngrijorătoare. Consumul total de materii prime interne, este în creștere (de la 48,7 miliarde de tone la 71,1 miliarde de tone). Raportul recomandă adoptarea unor politici naționale viabile pentru consum și producție durabile care să fie integrate în planurile naționale și sectoriale, respectarea de către mediul de afaceri a normelor internaționale privind gestionarea substanțelor chimice și a deșeurilor periculoase pentru sănătate.

Obiectivul 13 (acțiuni pentru combaterea schimbărilor climatice), în raport se arată că începând din 20 aprilie 2017, 7 țări în curs de dezvoltare au finalizat și au depus planurile naționale de adaptare. În ceea ce privește reducerea

riscurilor de dezastre, numărul morților survenite în urma dezastrelor naturale continuă să crească în ciuda progresului înregistrat în implementarea strategiilor de prevenire și gestionare a acestora,

Obiectivul 14 (viața subacvatică), tendințele globale indică o continuă deteriorare a calității apelor de coastă din cauza poluării și a eutrofizării (îmbogățirea apelor în nutrienți). Stocul de pește marin a scăzut de la 90% în 1974 la 68,6% în 2013, dar această tendință de descreștere a încetinit și continuă să se stabilizeze.

Obiectivul 15 (viața pe uscat), raportul concluzionează că s-a încetinit ritmul împușinării pădurilor și că s-au înregistrat progrese în gestionarea fondului forestier. Dar se înregistrează un declin al productivității pământului, biodiversitatea pe glob continuă să fie afectată, braconajul și traficul ilegal rămân motive serioase de îngrijorare, deoarece acestea afectează profund fauna sălbatică și contribuie la riscul dispariției unor specii.

Obiectivul 16 (pace, justiție și instituții puternice), progresele înregistrate în promovarea păcii, a justiției, a instituțiilor eficiente, responsabile și incluzive rămân inegale pe glob, se arată în raport. Există o creștere a conflictelor violente în ultimii ani, dar și o scădere lentă a omuciderilor, un acces mai bun la justiție pentru mai mulți cetățeni din întreaga lume. Cifrele arată că doar câteva conflicte armate de mare intensitate cauzează un număr mare de victime civile.

Obiectivul 17 (parteneriat pentru realizarea obiectivelor), la acest capitol raportul oferă informații privind finanțarea, tehnologia informației și comunicațiilor (TIC), consolidarea capacităților, comerțul, problemele sistemice și datele, monitorizarea și raportarea. Se subliniază că, în 2014, țările în curs de dezvoltare au primit 338 milioane dolari SUA ca sprijin financiar pentru realizarea de statistici, ceea ce a reprezentat doar 0,18% din totalul Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare. Țările în curs de dezvoltare vor avea nevoie de un sprijin estimativ de 1 miliard dolari SUA anual din surse interne și donatoare pentru a putea furniza statisticele necesare în vederea monitorizării progresului în îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile.

Se subliniază în raport faptul că volumul de date și statistici necesare pentru a urmări progresul ODD reprezintă o provocare majoră pentru sistemele statistice naționale și internaționale și constată că comunitatea statistică globală lucrează la modernizarea și consolidarea sistemului statistic.

Anca Moț